

शुनहोत्रो भारद्वाजः। इन्द्रः। त्रिष्टुप्।

सं च त्वे जग्मुर्गिरं इन्द्र पूर्वीर्वि च त्वद्यन्ति विभ्वौ मनीषाः।

पुरा नूनं च स्तुतय ऋषीणां पस्पृध इन्द्रे अद्युक्थार्का ॥ ६.०३४.०१

इन्द्र। त्वे- त्वयि। पूर्वीः- सनातनीः। गिरः- वाचः। जग्मुः- अभिगताः। विभ्वः- व्याप्ताः। मनीषाः। त्वत्- त्वत्तः। वि यन्ति- विविधं निर्गच्छन्ति। पुरा- पुरातनकालतः। नूनम्- निश्चयेन। ऋषीणाम्- सूक्ष्मदर्शिनाम्। स्तुतयः। उक्थार्का- मन्त्राः। इन्द्रे। पस्पृधे- अस्पर्धन्त ॥१॥

पुरुहूतो यः पुरुगूर्तं ऋभ्वाँ एकः पुरुप्रशस्तो अस्ति यज्ञैः।

रथो न महे शर्वसे युजानोऽस्माभिरिन्द्रो अनुमाद्यो भूत् ॥ ६.०३४.०२

पुरुहूतः- बहुभिः साहाय्यायाहूतः। पुरुगूर्तः- बहुभिरुद्यमितः। ऋभवान्- महान्। एकः- असहायः। पुरुप्रशस्तः- बहुकीर्तितः। इन्द्रः। यज्ञैः। अस्ति- भवति। रथः। न- इव। महे- महते। शर्वसे- बलाय। युजानः। अस्माभिः। इन्द्रः। अनुमाद्यः- सन्तुष्टः। भूत्- भवतु ॥२॥

न यं हिंसन्ति धीतयो न वाणीरिन्द्रं नक्षन्तीदभि वर्धयन्तीः।

यदि स्तोतारः शतं यत्सहस्रं गृणन्ति गिर्वणसं शं तदस्मै ॥ ६.०३४.०३

यम्। इन्द्रम्। धीतयः- धियः। न। हिंसन्ति। वाणीः- वाचश्च न हिंसन्ति। अभि वर्धयन्तीः- वर्धयन्त्यः। नक्षन्ति- तं व्याप्नुवन्ति। अस्मै- तस्मा इन्द्राय। यदि। स्तोतारः। शतं सहस्रम्- अनन्तम्। गिर्वणसम्- वाग्भिः सम्भजनीयम्। गृणन्ति- स्तुवन्ति। तत्। अस्मै- तस्मा इन्द्राय। शम्- मङ्गलं भवति ॥३॥

अस्मा एतद्व्यश्चैव मासा मिमिक्ष इन्द्रे न्ययामि सोमः।

जनं न धन्वन्भि सं यदापः सत्रा वावृधुर्हवनानि यज्ञैः ॥ ६.०३४.०४

एतत्- एतस्मिन् । दिवि- दिवसे । अर्चेव- मन्त्रा इव । मासा- मानेन । अस्मै- एतस्मै । इन्द्रे-
इन्द्राय । मिमिक्षः- सिक्तः । सोमः- रसः । न्ययामि- नियतोभूत् । धन्वन्- मरुदेशे । जनं प्रति ।
सम्- सङ्गच्छन्त्यः । आपः । न- इव । हवनानि । सत्रा- सहैव । यज्ञैः । एतमिन्द्रम् । वावृधुः ॥४॥

अस्मा एतन्महाङ्गुषमस्मा इन्द्राय स्तोत्रं मतिभिरवाचि ।

असद्यथा महति वृत्रतूर्य इन्द्रो विश्वायुरविता वृधश्च ॥ ६.०३४.०५

महति । वृत्रतूर्ये- आवरणैर्जनिते युद्धे । इन्द्रः । यथा । विश्वायुः- सर्वप्राणः । अविता- रक्षिता ।
वृधः- वर्धकः । च । असत्- भवति । तथा । अस्मै । एतत्- इदम् । महि- महत् । अस्मै । इन्द्राय-
परमेश्वराय । मतिभिः- धीभिः । आङ्गुषं स्तोत्रम् । अवाचि- अवदम् ॥५॥